

Descobriments d'uns tubs a la granja Molas, indicadors de l'abocament de purins a curs fluvial

Instem a les autoritats que investiguin i, amb els indicis, demanin responsabilitats per la contaminació de l'aquífer local de Cantallops

El pou d'abastament públic d'aigua de Cantallops està contaminat per nitrats. Per aquesta raó, el municipi és un dels darrers a ser considerat zona vulnerable. En el conjunt de la comarca de l'Alt Empordà aquesta problemàtica la portem denunciant fa més de vint anys quan, per exemple, vam portar al contenciós administratiu la granja del mas del Fils, a Rabós d'Empordà. Un procés judicial que vam guanyar. La contaminació dels aquífers locals per nitrats és fruit d'un seguit de pràctiques i mala gestió dels purins digne d'un país endarrerit. És una greu irresponsabilitat. Aquesta contaminació per nitrats representa un problema gravíssim per la disponibilitat d'aigua potable, present i futura.

Poblacions com Borrassà, per exemple, han hagut de desistir d'aprofitar les masses d'aigües subterrànies per la contaminació per nitrats. Amb l'agreujant que el municipi s'ha hagut de connectar a la xarxa provinent de l'embassament de Darnius, una qüestió que, amb l'actual sequera, provoca un major estrès hídric del pantà de Boadella-Darnius. Tot això comporta grans inversions públiques, càrregues i greuges a la població local arrel d'unes activitats que han portat grans beneficis a la indústria porcina. Negoci lucratiu per uns, contaminació i costos per tots. Tenir l'aigua contaminada és sinònim de pobresa i de misèria. Per tant, si hi ha uns responsables, és lògic –en una societat democràtica– que se'ls demani comptes.

El pou d'abastament públic d'aigua de Cantallops està contaminat per nitrats. A les naus de la **Granja Molas**, situades al nord del pou d'abastament públic, existeixen dos **tubs que serien indicis i indicadors de l'abocament històric (no actual) de purins a curs fluvial**: un directament (des de la bassa de purins); i l'altre, des d'una nau, a través d'un rec d'escorrentia. El primer a l'est i el segon a l'oest de les instal·lacions de les granges esmentades. Per tot això, hem comunicat la qüestió al SEPRONA, l'ACA, al Departament d'Acció Climàtica i a l'Ajuntament de Cantallops per ser el responsable de l'abastament públic d'aigua del municipi. Instem, doncs, a les autoritats perquè investiguin la contaminació de l'aquífer local de Cantallops i se'n demanin responsabilitats.

A més, la bassa dels purins no tenia cap tipus de tancament perimetral. Una qüestió resolta arran d'una de les nostres denúncies.

Els nitrats del pou d'abastament públic d'aigua dels anys 2013, 2015, 2016, 2017 i 2018 donaven valors per sobre dels criteris sanitaris de qualitat de l'aigua per consum humà que és de 50 mg/l, en certificar-se els següents resultats:

2013: 80,3 mg/l

2015: 80,2 mg/l

2016: 85,6 mg/l

2017: 70,1 mg/l
2018: 68,4 mg/l

El març de 2020 Cantallops va ser inclòs com a zona vulnerable per la contaminació de nitrats. L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va elaborar un nou mapa de zones vulnerables que va afegir 45 municipis de 19 comarques als que ja hi havia fins a aquell moment. La revisió es va fer a partir de l'informe quadriennal 2012-2015, dels resultats de les xarxes de control dels Programes de Seguiment i Control duts a terme per l'ACA fins al 2018 i de les dades de nitrats provinents del Programa de vigilància i control sanitari de les aigües de consum humà de Catalunya del Departament de Salut.

Igualment, l'Ordre TES/80/2021, de 9 d'abril, per la qual es revisen les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats procedents de fonts agràries i s'apliquen les mesures del programa d'actuació a les zones vulnerables, s'inclou el municipi de Cantallops com a zona d'afectació per contaminació de nitrats.

Segons la informació tramesa el passat mes de març de 2023 per l'ACA a la IAEDEN, sobre l'estat de diferents aqüífers de l'Alt Empordà, en al cas de l'esmentada captació de Cantallops dona els següents valors:

2021: 59,2 mg/l
2022: 53,3 mg/l

Tanmateix, l'any 2022, l'associació ADDA (Asociación Defensa Derechos del Animal), per encàrrec de *Greenpeace*, va prendre mesures –dues vegades– de diferents fonts del terme de Cantallops. La primera va tenir lloc el 27 de juliol de 2022 i, la segona, el 9 de desembre de 2022. Del mateix pou de Salou (o d'abastament públic d'aigua), on només hi va poder accedir el primer dia, aquestes mesures divergeixen amb les aportades per l'ACA i van sortir, sensiblement, més altes.

DADES MOSTREIG (ADDA per *Greenpeace*):

1r Punt:

NOM: Pou de la Vinyeta Vella / Pou de Salou (Captació d'aigua potable del municipi)

COORDENADES: 42.4181060 / 2.9370640

RESULTATS:

27 Juliol 2022

- **A: 67 mg/l**
- **B: 69 mg/l**
- **C: 69 mg/l**

En aquest primer punt (el Pou de Salou), del 9 de desembre no van haver-hi resultats perquè, tal i com explica el representant de l'ADDA, van ser "nuls i a

remarcar, perquè quedem per telèfon amb l'alcalde, seguríssim, perquè ens obri el pou, i quan ens hi presentem no contesta i l'Ajuntament està tancat".

AIGUA DE BOCA

Més enllà d'aquesta captació directe, l'aigua de boca de les aixetes de les cases, segons la mesura realitzada **per l'ADDA, constava amb uns paràmetres al voltant de 40 mg/l** que tampoc coincideixen amb les provinents del DIPSALUT. Amb la seva comunicació de 23 de maig de 2023 (Expedient 2023/312/H010701_Comunicació relativa a la informació sol·licitada per IAEDEN sobre dades resultants del programa Pt03) on hi consta:

"Cantallops ZS Cantallops març-23 26 ppm

Vistos aquests valors, especialment els del pou d'abastament públic queda palesa la greu situació i un exemple més del desastre de les polítiques mediambientals de les administracions públiques a Catalunya, una situació que es repeteix a d'altres municipis i comarques. Amb una sequera persistent, i en el context de canvi climàtic, en aquest exemple particular, arribarà un punt que, quan no baixi aigua de les captacions de la Muntanya de Cantallops, l'aigua de boca no es podrà consumir.

Des de la laeden-Salvem l'Empordà lluitem per un model ramader sostenible i dimensionat a les capacitats naturals de la comarca. La tendència de seguir ampliant granges en un territori amb problemes de contaminació per nitrats, amb una sequera històrica i en plena crisi climàtica és un fet molt greu i preocupant. En sintonia amb això, **exigim a l'administració pública una moratòria immediata i continuada perquè no s'ampliïn ni es construeixin noves granges.**

En relació als **tubs que hem detectat a Cantallops, demanem a l'administració que investigui la seva relació amb la contaminació per nitrats de l'aigua del municipi**; i que **prengui les mesures necessàries per demanar possibles responsabilitats mediambientals**. L'aigua és vida.

IAEDEN-Salvem l'Empordà
12 de gener de 2024.-

